

Nr 497.

Godkänd av första kammaren den 12 december 1944.

Godkänd av andra kammaren den 12 december 1944.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser försvarsdepartementets verksamhetsområde.

(Statsutskottets utlåtande nr 232.)

Till Konungen.

Driftbudgeten

Fjärde huvudtiteln.

1:o) **Armén: Ytterligare anskaffning av ammunition m. m.** I propositionen nr 288 har Kungl. Maj:t (bilaga 2, punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 20 oktober 1944) föreslagit riksdagen att till Armén: Ytterligare anskaffning av ammunition m. m. å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 2 300 000 kronor.

Av det av innevarande års riksdag anvisade anslaget av 66 950 000 kronor till ytterligare anskaffning av ammunition m. m. vid armén avsågs ett belopp av 9 300 000 kronor för anskaffning av viss sprängmateriel. Riksdagen har uppmärksammat, att denna sprängmaterielanskaffning icke utfallit tillfredsställande och även medfört att frågan blivit föremål för särskild undersökning genom statens sakrevisions försorg. Denna undersökning är ännu icke avslutad. Då det emellertid ur beredskapssynpunkt är nödvändigt, att anskaffningen av ifrågavarande materiel fullföljes, har riksdagen ansett sig böra anvisa ytterligare 2 300 000 kronor för det avsedda ändamålet.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till Armén: Ytterligare anskaffning av ammunition m. m. å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisat ett reservationsanslag av 2 300 000 kronor.

2:o) **Armén: Anskaffning av viss teknisk materiel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till Armén: Anskaffning av viss teknisk materiel å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1494/45 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

Med hänsyn till vad i ärendet anförts har riksdagen beslutat anvisa ett särskilt anslag för ändamålet. Därest det skulle visa sig möjligt att genom import helt eller delvis tillgodose det föreliggande materielbehovet, må det ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva, att anslagsmedlen i skällig utsträckning få tagas i anspråk för bestridande av de av importen föranledda kostnaderna.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till Armén: Anskaffning av viss teknisk materiel å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisat ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

3:o) **Armén: Vissa befästningsanläggningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att till Armén: Vissa befästningsanläggningar å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 10 530 000 kronor.

För tillgodoseende av ändamål av den art, varom här är fråga, hava medel tidigare anvisats från förskottsstaten för försvarsväsendet och vid beräkning av innevarande budgetårs förskottsanslag till engångsutgifter har hänsyn tagits jämväl till dylika kostnader. Det nu anmälda medelsbehovet, vilket är föranlett av rådande beredskapsförhållanden, har Kungl. Maj:t ansett böra tillgodoses genom anvisande av anslag å tilläggsstat. Riksdagen har icke haft något att erinra mot det av Kungl. Maj:t sålunda begärda anslaget. Då frågan om befästningsanläggningarnas utförande måste bliva beroende på arbetskraftsförhållandena, förutsätter riksdagen i likhet med departementschefen, att en ingående prövning i detta hänseende kommer att verkställas, innan medlen av Kungl. Maj:t slutligt disponeras för avsett ändamål.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till Armén: Vissa befästningsanläggningar å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisat ett reservationsanslag av 10 530 000 kronor.

4:o) **Marinen: Modernisering av Sverige-skeppen m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att till Marinen: Modernisering av Sverige-skeppen m. m. å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

Den för slutförande av de planerade moderniseringsarbetena å pansarskeppen begärda medelsanvisningen har riksdagen funnit sig böra bifalla och får alltså anmäla, att riksdagen till Marinen: Modernisering av Sverige-skeppen m. m. å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisat ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

5:o) **Marinen: Fartygsbyggnader för kustartilleriet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) att till Marinen: Fartygsbyggnader för kustartilleriet å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 80 500 kronor.

Då förvärv av ifrågavarande fartyg synts riksdagen erforderligt och förslaget ur ekonomisk synpunkt kunnat anses godtagbart, har riksdagen beslutat anvisa medel i föreslagen omfattning.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till Marinen: Fartygsbyggnader för kustartilleriet å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisat ett reservationsanslag av 80 500 kronor.

6:o) **Marinen: Anskaffning av artilleri- och annan teknisk materiel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6) att till Marinen: Anskaffning av artilleri- och annan teknisk materiel å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 818 000 kronor.

Av ärendet framgår, att sedan den 1 juli 1941 inträtt avsevärda kostnadsstegringar å torpedtillverkningen. Dessa kostnadsstegringar äro dels att hänföra till ändringar i det allmänna prisläget, dels ock betingade av vissa särskilda

med tillverknings- och materielsvårigheter sammanhängande förhållanden. De nu av Kungl. Maj:t för riksdagen anmälda kostnadsökningarna uppgå med avseende å torpeder, för vilka kostnaderna bestridas från anslaget till anskaffning av artilleri- och annan teknisk materiel, till 4 263 000 kronor och i fråga om torpeder, som anskaffas med anlåtande av fartygsbyggnadsanslag, till 596 000 kronor. För innevarande budgetår har sistnämnda belopp ansetts erforderligt ävensom 818 000 kronor av beloppet av 4 263 000 kronor. Riksdagen har beslutat anvisa medel för bestridande av de angivna merkostnaderna på sätt Kungl. Maj:t föreslagit. Under nästföljande punkt anmäler riksdagen sitt beslut beträffande medelsanvisningen av 596 000 kronor.

Med avseende å nu förevarande punkt får riksdagen anmäla, att riksdagen till Marinen: Anskaffning av artilleri- och annan teknisk materiel å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisat ett reservationsanslag av 818 000 kronor.

7:o) **Marinen: Merkostnader för viss torpedanskaffning.** Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) till Marinen: Merkostnader för viss torpedanskaffning å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisat ett reservationsanslag av 596 000 kronor.

8:o) **Sjökarteverket: Täckning av utgifter för om- och nybyggnad av sjömätningssfartyg.** Riksdagen får anmäla, att riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8) till Sjökarteverket: Täckning av utgifter för om- och nybyggnad av sjömätningssfartyg å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisat ett reservationsanslag av 780 000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Försvarsväsendets fastighetsfond.

Arméförvaltningens delfond.

9:o) **Ämbetsbyggnad å Ladugårdsgärde.** I propositionen nr 288 har Kungl. Maj:t (bilaga 9, punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 20 oktober 1944) föreslagit riksdagen att till Ämbetsbyggnad å Ladugårdsgärde å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett investeringsanslag av 1 200 000 kronor.

Riksdagen har i likhet med departementschefen funnit de beräknade kostnaderna för inredande av de utsprängda bergsskyddsrummen väl höga. Då emellertid såsom i ärendet framhållits en begränsning av kostnaderna torde kunna medföra, att skyddsrummens användbarhet för avsett ändamål äventyras, har riksdagen funnit sig böra i anslutning till vad departementschefen anfört i fråga om behovet av ytterligare bergsskyddsrum å Ladugårdsgärde bifalla det framlagda medelsäskandet.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till Ämbetsbyggnad å Ladugårdsgärde å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisat ett investeringsanslag av 1 200 000 kronor.

Marinförvaltningens delfond.

10:o) **Vissa byggnadsarbeten m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) medgiva, att av departementschefen i statsrådsprotokollet över

försvarsärenden för den 20 oktober 1944 angivna arbeten må komma till utförande med anlåtande av det för budgetåret 1944/45 för marinen anvisade investeringsanslaget till Vissa byggnadsarbeten m. m. av 10 000 000 kronor samt att i förenämnda statsrådsprotokoll angivna merkostnader må bestridas från samma anslag.

Riksdagen har funnit de föreslagna ändringsarbetena å örlogsvarven i Karlskrona och Göteborg vara av behovet påkallade och har medgivit, att desamma komma till utförande i enlighet med departementschefens förslag.

Vad beträffar den huvudsakligen för Rindön och Vaxholm avsedda vattenledningen, för vars utförande 1943 års riksdag anvisat medel, innebär det föreliggande förslaget icke någon utvidgning av byggnadsprogrammet utan är föranlett av uppkomna merkostnader. Mot beräkningen av dessa merkostnader, vilka dels äro beroende på prisstegringar, dels ock sammanhänga med materiel-svårigheter, har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen har vidare icke haft något att invända mot det av departementschefen föreslagna sättet för bestridande av här ifrågavarande kostnader liksom ej heller mot vad departementschefen i övrigt i ärendet anfört.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen medgivit,

dels att i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 20 oktober 1944 angivna ombyggnadsarbeten i vissa förrådsbyggnader å örlogsvarven i Karlskrona och Göteborg må komma till utförande med anlåtande av det för budgetåret 1944/45 för marinen anvisade investeringsanslaget till Vissa byggnadsarbeten m. m. av 10 000 000 kronor,

dels ock att i förenämnda statsrådsprotokoll angivna merkostnader för vattenledning för sanitära anläggningar å Rindön och Stenslätten samt för Vaxholms stad må bestridas från samma anslag.

11:o) **Biograflokal m. m. vid Hårsfjärdens örlogsdepå.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att dels till Biograflokal m. m. vid Hårsfjärdens örlogsdepå å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett investeringsanslag av 89 000 kronor, dels ock medgiva att till täckande av i marinförvaltningens skrivelse den 29 juni 1944 angiven kostnad för anskaffande av ny filmapparat må av det i riksstaten för budgetåret 1944/45 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk ett belopp av högst 12 000 kronor.

Riksdagen har funnit sig böra anvisa medel för återuppförande av den nedbrunna byggnaden i enlighet med det framlagda förslaget. Riksdagen har ej heller haft något att erinra mot att anslaget till oförutsedda utgifter tages i anspråk på sätt föreslagits för inköp av ny filmapparat.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels till Biograflokal m. m. vid Hårsfjärdens örlogsdepå å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisat ett investeringsanslag av 89 000 kronor,

dels ock medgivit, att till täckande av i marinförvaltningens skrivelse den 29 juni 1944 angiven kostnad för anskaffande av ny filmapparat må av det i riksstaten för budgetåret 1944/45 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk ett belopp av högst 12 000 kronor.

Flygförvaltningens delfond.

12:o) **Vissa byggnadsarbeten m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva (punkt 4), att kulspruteskjutbana för fasta flygplankulsprutor vid Västmanlands flygflottilj må komma till utförande med anlitan- de av det för budgetåret 1944/45 för flygvapnet anvisade investeringsanslaget till Vissa byggnadsarbeten m. m. av 27 000 000 kronor.

Då behovet av ifrågavarande för fasta flygplankulsprutor avsedda inskjutningsbana syns riksdagen styrkt, har riksdagen funnit sig böra anvisa medel för ändamålet i enlighet med de verkställda kostnadsberäkningarna. Mot det föreslagna sättet för medlens bestridande har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen får således anmäla, att riksdagen medgivit, att kulspruteskjutbana för fasta flygplankulsprutor vid Västmanlands flygflottilj må komma till utförande med anlitan- de av det för budgetåret 1944/45 för flygvapnet anvisade investeringsanslaget till Vissa byggnadsarbeten m. m. av 27 000 000 kronor.

Försvarets fabriksfond.

13:o) **Utbyggnad av den centrala tvätt- och reparationsanstalten i Boden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva (punkt 5), att den centrala tvätt- och reparationsanstalten i Boden må utbyggas till i huvudsak den omfattning som av departementschefen i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 20 oktober 1944 angivits.

Enligt det föreliggande förslaget skulle den av 1943 års riksdag beslutade centrala tvätt- och reparationsanstalten i Boden utbyggas för tillgodoseende av jämväl järnvägsstyrelsens och Aktiebolaget trafikrestaurangers tvättbehov i övre Norrland. Kostnaderna för den härför erforderliga utbyggnaden hava beräknats till 222 000 kronor för byggnader och 40 000 kronor för maskinell utrustning. Då det föreslagna samarbetet syns riksdagen ägnat att medföra fördelar för statsverket och utbyggnadsförslaget icke givit riksdagen anledning till erinran, har riksdagen beslutat lämna Kungl. Maj:t det begärda medgivandet.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen medgivit, att den centrala tvätt- och reparationsanstalten i Boden må utbyggas till i huvudsak den omfattning, som av departementschefen i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 20 oktober 1944 angivits.

Stockholm den 12 december 1944.

Med undersätlig vörndnad.